

מידעון ספריית רפואה טכניון/רמב"ם

גליון 9 אוגוסט-ספטמבר 2019

לפתיחה

הגליון התשיעי של המידעון מתפרסם, ובו עדכונים מהחודשיים החולפים. ספר החודש הוא בית האלוהים – עם סרטונים מיוחדים שהופקו לרגל 40 שנה לפרסומו, הרצאה על כלים להצגה ויזואלית של חיפוש ב-PubMed, עדכון על קישור מיוחד שמאפשר שיתוף של מאמרים בהוצאת Springer בטקסט מלא באופן חופשי וחוקי ברחבי הרשת, ובלוג מענין שעוסק כולו במאמרים שהוסרו מהספרות המדעית, בעיקר מתחומי הביו-רפואה. קריאה נעימה! את המידעונים הקודמים ניתן לקרוא [כאן בקישור](#).

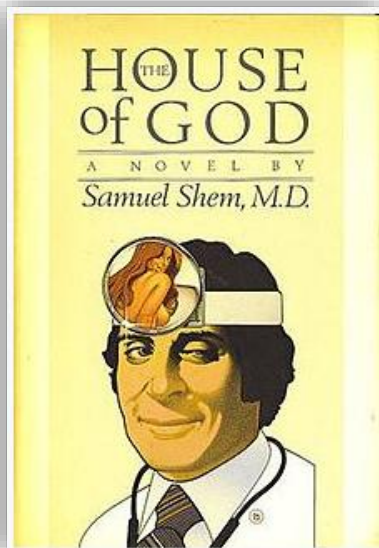
עדכונים שוטפים

שנה טובה!

שנה חדשה בפתח, הזדמנות לאחל שנה טובה ושנת בריאות, המשך התקדמות והתעדכנות מקצועית, המשך שיתוף פעולה והשגת יעדים חדשים.

ספר החודש

בית האלוהים בן ארבעים

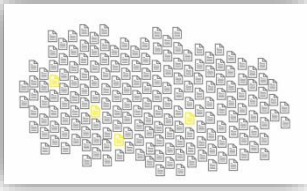

40 שנה מלאו לפרסומו של הספר House of God, בית האלוהים בשנת 2018, שהוא עדין ספר מבוקש ומעורר מחשבה בקרב מבקרי ספריית רפואה. הספר, שנכתב על ידי סמואל שם (שם העט של הפסיכיאטר היהודי סטפן ברגמן), תורגם לעברית בשנת 1987. הספר מתאר את חוויותיו של ברגמן בעת התמחותו בבית חולים בית ישראל בניו יורק בשנים 1973-1974.

לאחרונה פורסמו בכתב העת JAMA שני סרטונים שהופקו לרגל האירוע. האחד הוא [סרטון דוקומנטרי](#) על הספר, בו מרואיינים ברגמן עצמו וחבריו שתועדו בספר, ומספרים על התקופה ההיא ועל הארועים שעיצבו את הספר ונתנו לו השראה. [הסרטון השני](#) מציג פאנל אחד מתוך סדרה של פאנלים שנערכו לרגל מלאת 40 שנה לפרסום הספר, ובו שופכים ברגמן וחבריו אור נוסף על הספר, על תהליך כתיבתו ועל נקודת המבט שלהם על הספר והארועים שעיצבו אותו כיום.

ניתן להשיג בספריה את הספר באנגלית ובעברית.

SEEING YOUR SEARCH - VISUALIZING PUBMED

בוובינר שהתקיים החודש הציג Edwin Sperr, מידען בעל תואר שני העובד באוניברסיטאות אוגוסטה/ג'ורג'יה, כלים מיוחדים שפיתח להצגת חיפושים ב-PubMed באופן ויזואלי. בוובינר הוא מסביר את יתרונות הויזואליזציה לעומת תצוגת הרשימה המוכרת של התוצאות ב-PubMed. הוא פיתח מספר כלים להצגת תוצאות חיפוש והשוואה בין חיפושים לפי מונחי MeSH, תת מונחים, חיתוך של תוצאות חיפושים והצגת מגמות במספר התוצאות לא רק לפי שנה, אלא גם ביחס לכלל כמות הציטוטים שהיו באותה שנה במאגר. קישורים לכלים אלה ונוספים שיצר ניתן [לראות כאן](#). עוד מעניין לציין שאת ההדגמות שלו הוא כבר מציג על PubMed Labs, הגרסה החדשה של PubMed שצפויה להחליף את הקיימת בינואר הקרוב. מידע נוסף על כך ניתן [לראות כאן](#). ועדכון אחרון מ-PubMed – שם [צינו](#) [לאחרונה](#) את אבן הדרך של מעל 30 מליון ציטוטים במאגר.

עלה ברשת

SHAREDIT BY SPRINGER

כלי של הוצאת Springer מאפשר שיתוף קל, מהיר וחוקי של מאמרים בטקסט מלא באמצעות קישור מיוחד. את הקישור ניתן לשותף ברשתות החברתיות, באתר החוקר וכדומה. לחיצה על הקישור מאפשרת צפייה בלבד במאמר המלא, ללא אפשרות שמירה או הדפסה. הקישור אמור להופיע לצד המאמר בכל כתבי העת של Springer להם יש לספריה מנוי. קישור לדוגמה מודגש בצהוב בתמונה משמאל. מידע נוסף ניתן [לקרוא כאן](#) ולצפות [בסרטון](#).

ועדכון קצר בעניין אחר: לקונסורציום הישראלי של Orcid מלאה לאחרונה שנה, פוסט מאת דרור ברגר המסכם שנה זו [התפרסם](#) בבלוג של הארגון.

מקורות מידע

RETRACTION WATCH

הבלוג [Retraction Watch](#) קיים כבר קרוב לעשור, והוא שם לו למטרה להפוך את המידע על מאמרים שהוסרו מהספרות המדעית לנגיש ושקוף יותר. הבלוג נכתב משנת 2010 על ידי [אדם מרכוס](#) ו**איוון אורנסקי** ובראשו מתנוסס המשפט:

Tracking retractions as a window into the scientific process.

הבלוג כולל [מאגר מידע מקיף](#) של מאמרים שהוסרו לאחר פרסומם, או שקיבלו תיקונים והערות (expressions of concern) ונכון להיום מכסה מעל 21,000 מאמרים. ניתן לחפש במאגר על פי מספר רב של פרמטרים, בהם שם המאמר או המחברים, כתב העת או המו"ל, המוסד בו עובדים החוקרים ועוד. בנוסף כולל הבלוג פוסטים מרתקים בנושא זה, ביניהם למשל [הפוסט](#) על עשרת

המאמרים המצוטטים ביותר שהוסרו מהספרות המדעית, תוך ציון כמה צוטטו לפני ואחרי ההסרה. על התופעה של הסרת מאמרים ועל הבלוג [כתבה](#) גם ד"ר שירי דיסקין, העוסקת בכתיבה רפואית.

מקור המידע העיקרי עליו מבוסס המאגר הוא PubMed, בו ניתן לאתר מאמרים שהוסרו או שקיבלו הערה מסוגים שונים באמצעות [מונחי חיפוש ייעודיים](#) /או באמצעות [מונחי MeSH](#) העוסקים בכך. המידע נאסף ממקורות שונים נוספים, [כמוסבר כאן](#). לסיכום לדעתי בלוג מעניין, הנותן נקודת מבט נוספת על התהליך המדעי ועוד פרמטר לבדיקה באשר לאיכות ואמינות המאמרים עליהם אנחנו מסתמכים.